

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího)

Práci předložila studentka: **Bc. Zuzana Zavadilová**

Název práce: **Bilaterální vztahy Bavorska s Ruskou federací. Mezi Außenbeziehungen a Nebenaußenpolitik**

Vedoucí práce (u externích vedoucích uveďte též adresu a funkci v rámci instituce): V. Handl

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Autorka si vybrala téma bavorského vztahu k Rusku, které v této hloubce u nás ještě nebylo zpracováno, a i v německé a zahraniční literatuře se ještě nedočkalo komplexní analýzy. Hledá odpověď na otázku po charakteru tohoto vztahu a jak lze bavorské vztahy s Ruskem možné hodnotit v kontextu německé zahraniční politiky – jako regionální vztahovou agendu, nebo skutečnou alternativní zahraničněpolitickou linii (*Nebenaussenpolitik*).

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Autorka postupuje logicky a systematicky. Zařazuje téma do široké literatury o německé zahraniční politice a roli německých zemí. Hlásí se k analytickému konceptu, který pro vyhodnocení zahraničních aktivit vypracovali Klaus Jürgen Nagel a obdobně také Thomas Fischer, a který jí umožňuje bavorskou politiku vůči Rusku správně kategorizovat. Ukazuje, jaké kompetence a možnosti Bavorsko v německém federálním systému má a jak jich využívá.

První kapitola přináší bohatý a komplexní pohled na historické kořeny vztahů Bavorska k Rusku do roku 1989, rostoucí blízkost zejména hospodářskou, ale i kulturní, bohatost stykovou postupně i institucionalizaci vztahů. Zajímavě a diferencovaně přitom hodnotí roli bavorského ministra hospodářství Schedla a poté ministerského předsedy F-J Strauße, jejich specifický přínos pro vytvoření základů aktivní bavorské politiky (tedy zejména politiky CSU) vůči Rusku.

Druhá kapitola vyhodnocuje vývoj vztahů v letech 1989-2014 a analyzuje zvláštní, osobní linii Edmunda Stoibera a jeho roli ve formování velmi blízkého a nekritického vztahu k Moskvě a osobně prezidentu Putinovi. Ukazuje další ekonomizaci a institucionalizaci vztahu, ale také jeho osobní dimenzi, rostoucí tendenci vycházet putinovskému Rusku vstříc a budovat silné vazby. Tuto linii pak dále rozvíjel Horst Seehofer, který šel v roce 2016 dokonce přímo proti politice protiruských sankcí A. Merkelové.

Klíčová a nejrozsáhlejší 3. kapitola práce se věnuje analýze bavorského vztahu k Rusku v letech 2014-2022. Autorka začíná představením normativních, kognitivních, zájmových a institucionálních faktorů, které bavorskou politiku formují. Následují dvě zásadní analytické části: analýza politicko-rétorické roviny vztahu a jeho ekonomické dimenze.

První začíná stručnou charakteristikou politiky federálních vlád, aby pak autorka mohla poukázat na rozdíly v přístupu samotného Bavorska. Následuje podrobná a pečlivě zdrojovaná analýza postojů Bavorska a jeho představitelů, přičemž jasně ukazuje na kontinuitu a změnu mezi postoji premiérů Seehofera a Södera, včetně návštěv v Moskvě, snah udržet ekonomickou dimenzi vztahu, až po epizodu s nákupem a výrobou ruské vakcíny Sputnik.

Následující podrobná analýza ekonomické dimenze vztahu ukazuje na význam Ruska v bavorské ekonomice, prohlubování energetické závislosti a snah udržet do poslední chvíle před velkou ruskou agresi hospodářské vztahy mimo politiku.

V závěru autorka strukturovaně a podrobně svou analýzu shrnuje a vyzkoumané vyhodnocuje. Poukazuje na mj. vnitropolitickou dimenzi vztahu, na význam osobních ambicí vrcholných představitelů a uzavírá analýzu

zjištěním, že se bavorská politika dle potřeb a situace pohybovala mezi normálním rozvojem vztahů s Ruskem a alternativní zahraniční politikou.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Práce je psána dobrým jazykem, je čtivá a autorka dobře cituje a uvádí literaturu.

4. KONTROLA ORIGINALITY TEXTU

Prohlašuji, že jsem se seznámil/a s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému:

Theses Turnitin Ouriginal (Urkund)

Komentář k výsledku kontroly: Kontrola potvrdila originalitu textu.

5. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Autorka překládá velmi hodnotnou a záslušnou práci, které ve své šířce i hloubce analýzy bavorské politiky vůči Rusku nemá obdoby, a to ani v německé literatuře. Odhaluje a vyhodnocuje komplexní faktory, které přístup Bavorska k Rusku formovaly, od strukturálních, přes kognitivní, institucionální, zájmové, až po osobní a vnitropolitické. Jedná se o zásadní příspěvek k analýze německé politiky a bavorské politiky zejména, který bude muset být dalšími autory vždy zohledněn.

6. SPOLUPRÁCE S VEDOUCÍM PRÁCE (komunikace s vedoucím práce, schopnost reflektovat připomínky, posun od původního záměru apod.)

Autorka spolupracovala příkladně, postupovala ale zcela samostatně a iniciativně.

7. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

CSU po řadu let vnímala jako svůj „role model“ Viktora Orbána a následně Sebastiana Kurze. Jak významný v tomto (chybném) zaměření CSU byl faktor zvláštní blízkosti Orbána a Kurze k Rusku?

8. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(A a B výborně, C a D velmi dobře, E dobře, F nevyhověl):

Doporučuje se přijmout práci k obhajobě a ohodnotit ji známkou A, v případě úspěšné obhajoby navrhnout práci na děkanskou pochvalu.

Datum: 22.1.2024

Podpis: V. Handl

Pozn.: Hodnocení píše k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.